

que no se li dóna popularment (Casac. a La Bisbal, 1920).

MENCIONS ANT. 844: Sanctus Clemens, cella in com. Gerundense (*Cat. Car.* II, 136.14, 139.26, 129.5, 127.1, 146.3); 881: *Petra Alta* (*ib.* 136.14, 126.1; 139.26, 146.3); 989: Sti. Clementis de *Petra Alta* (Balari, *Orig.* 221). No queda clar a quin dels dos (o a tots dos alhora?) es refereixen les mencions de 1202 i 1254-77: *Peralta* (*BABL* IV, 417); 1359: *Peralta* (*CoDoACA* XII, 96).

B) PERALTA de la Sal, poble de La Llitera (XVII, 200); *perálta de la sál*, oït a Almacelles, la Régola i St. Esteve de Llitera (XVII, 81, XV, 181, XVII, 164).

Com vaig explicar (*ETC.* II, 116), el nom pot al·ludir al famós castell roquer de *La Mora* o *Montmagastre* que domina el poble, i al riuet de Peralta, *la Sosa*, que és salí i se n'ha extret salt.

MENCIONS ANT.: *Peralte* (en gen.: SerranoS., *NHRbg.* 30); *S. XV:* El «Vicecomes de *Peralta*»: figura com important subordinat del Comte de Ribagorça, en el *Memor.* de Joan Oliver reproduït per Marquilles (*Coment. in Usaticos.* ed. 1505: usatge *Strate*) (*BABL* IX, 38).

C) Peralta agre. a Renau, alt Camp Tarr.

PRON. *perálta* a Vilabella (Casac. 1920).

MENCIONS ANT. 1359: *Peralta* (*CoDoACA* XII, 38).

D) La Peralta, Maestr., te. Vistabella.

E) Peralta, te. Ontinyent.

9) PERAMEA, poble de Pallars central.

PRON. *praméa* o *pramé¹a* a Gerri (Casac. 1920); *id.* en l'enq. que hi vaig fer, 1958 (XXI, 136-141).

MENC. ANT. 849: «ad *Petra medie*, loco» (interpolació del *Cart.* de Gerri a un doc. d'aquest any) (Abadal, *P. i R.*, n^o 41); 850: «castro *Petrameia*» citat junt amb Escàs (*Mor.* I, 187); 908: «in castro *Pedramei* in lo. d. Vadello» (Abadal, *P. i R.* n^o 341); 949: «in term. de chastro <P>*ermedi* et est fundata ipsa eccl. in villa Sarnui» (Abadal, 366, però a la p. 131, repudia la forma *Ermedi*); 981-5: «in *Cortetani*, in villa q. d. *Petramedis*» (Abadal, *P. i R.* n^o 260); *Fi S. X:* *Petramedia* (Abadal, *P. i R.* n^o 320); 1060: *Petramedii* (*MarcaH.* 1120.26, 1121.15f, 1122.20); 1081: *Petra media* (*Hist. Igd.* v, 674); 1087: *Petra Media* (*G.G.C.*); 1118: (Balari, *Orig.* 221); 1120: *Petra media* (Valls Tab. *Priv. Aneu*, 274); 1163: butlla per al mon. de Gerri: «Monte Curtes --- valli --- Bretui --- ecl. Sti. Joh. et St. Xpofori de *Petra Media*» (SerranoS. *N.H.Rbg.* 100); 1164: *Petra Media* (Kehr *Papsturk*, p. 398); 1387: *Perameya* (Valls Tab., *Priv. Aran*, 168).

L'ETIM. *PETRA MEDIA* ja va induïda, en la forma més eloqüent, per la imatge del poble, les cases del qual s'enfilen, per tots els costats, fins al cim on hi ha un gran castell roquer (veg. la foto en *G.G.C.*).

Evolució fonètica notable que mostra que el parlar basco-romànic d'aquesta zona no obeeia al tractament diftongal català de la E davant iod (*E.T.C.* 130, n.). Cf. *La Mea*, pda. de Corroncu (XIX, 184), *Séa*, pda. del te. mun. de Peramea, entre Balestui i Cellui, = *cija* 'sitja, avenc' (XXI, 189); i els altres casos que detallo en aquell paratge.

10) PERAMOLA, poble petit amb municipi, al peu d'un tossal, muntanya amunt a la dreta del Segre, a l'altra banda d'Oliana, uns 40 k. SSO. de la Seu d'Urgell.

PRON. *peramól̄a* a Organyà, *peramól̄a* a Cardona; gentilici *peramolíns* (Casac. 1920); i en les enqs. de Tiurana, Bassella, Gavarrà etc. (1957).

MENCIONS ANT. 997: *Petramola* (MiretS., *Castellbò* 41); 1044: «in ape. de castro *Petramola*, in lo. ubi d. Champ de Zonal» (*Arx. Sols.*); 1071: (MiretS., *Castellbò*, 154); 1050: «castro de *Petramola*» cit. amb Cortiuda (*Arx. Sols.*); 1116: un «Caminus de *Peramola*, vicarius» en una carta de franquícies, del Comte de Bna., per a Tàrrega, p.p. Font i Rius, (*C.d.p.* § 48; cf. § 333; per a la § 224 veg. *B*), infra); 1^a meitat *S. XII:* *Peramola* (MiretS. *Docs. Segre* 16); *S. XII, s.d.*: *B.* de *Peramola* en un doc. de Segarra (P.Pujol, *Docs. Vg. Urg.* 6.1); 1206: Berenguer de *Peramola* (*BABL* III, 377); 1230-57: «En *Peramola*» (de la SdUrg.: P.Pujol *Docs. Vg.* 12.2); *S. XII:* *Peramola* (CCandi *Mi. Hi. Cat.* II, 88); 1280: *id.*, cit. junt amb Collfred d'Artesa (CCandi, *o.c.* II, 115, i II, 50); 1286: *id.* (*ib.* II, 335); 1295: *Peramola* (SerraV., *Pinós Mtpl.* I, 114); 1359: *Peramola* (*CoDoACA* XII, 23); 1518: «lo terme de *Petramola*» (*Spill de Castellbò*, 40v^o), text copiat per un escriptor oriental, que confon *e/a* àtones. És curiós que fou usat com a NP, però no dubtem que era per aplicació a la senyora del castell, que era filla d'una dama de Ponts i fan donacions a Gualter junt amb un *Caballo*: «ego Elicsendis de *Pontibus* --- filia ipsius tradimus --- priori Calteriensi --- quos G. de *Pontibus*, avunculus de me, *Peramola* --- sig. Domine *Petramole*»

ETIM. De *pera* més *mola*, 'rocassa en forma de mola' 'penya plana voltada d'una cinglera' ço que descriu bé la forma del tossal on hi ha el vell castell de Peramola.

B) Paratge antic entre la Serra de Cardó i l'Ebre, car consta en un doc. de 1207 com afr^o de Cardó, enumerat darrere Miravet i Fullola, i seguida de Rasquera. (Font i Rius *C.d.p.* § 224).

C) Prat, de Peramola, en el Flamicell (xxxvii, 133.2).

D) Caseta de Peramoles a l'Horta de Gandia, te. Piles (xxxiii, 3.16).

11) PERANERA llogaret de l'alta Ribagorça, agre. al te. de Malpàs, 7 k. a l'E. del Pont de Suert, en el vessant Sud de la serra que separa els aiguavessos